

BİY 453

AKARSU EKOLOJİSİ

VII.HAFTA

Barbus Zonu (*Barbusbarbus*)

- Nispeten **hızlı akan**, çözünmüş oksijen bakımından **zengin**,
- Diğer bölgelere göre **daha ısınmış** suya sahip olan bölgedir.
- Taban yapısı **çakıllı** ve **kumludur**.
- Akarsuyun kıyı bölgelerinde kum ve çakıl banklarının yanı sıra sucul bitkilerin gelişmesine **elverişlidir**.
- Bu bölge **yüzlerce km uzunluğunda** olabilir.

Akarsuyun bu bölgesine,

- Birçok **yan dereler** oksijen bakımından **zengin** su getirirler.
- Derelerin ovalara yaklaştığı, Barbusların çoğunlukta olduğu **aşağı** kesimlere **Barbus zonu** adı verilir.
- Bu zonun zemini **çamurludur** ve
- Nadiren **çukurluklara** rastlanır.
- Bu zonun sularında **sıcaklık değişkendir**.

- **Yaz aylarında** yüzey su sıcaklığı **20°C**'ye ulaşabilir.
- Su kenarında **bitki örtüsü** ve besleyici **hayvan türleri** oldukça **gelişmiştir**.
- Karakteristik balık türü ***Barbus barbus***'tur.
- Bunun yanı sıra ***Gobio gobio*, *Chondrostoma nasus*, *Perca fluviatilis*, *Esox lucius*, *Leuciscus leuciscus*, *Anguilla anguilla*, *Petromyzon fluviatilis*** ve ***Salmo*** türlerine de rastlanılabilir.

Substratumda;

- **Bryophyta** türleri, **bentik algler** ve **yüzücü** yüksek bitkilerden ***Potamogeton*, *Ranunculus*, *Elodea*, *Myriophyllum*** cinslerine ait türlerin **kökleri** bulunur.
- Homojen kumluk kesimlerde bentik fauna **kazıcı, filtre edici** veya **karnivor** türlerden oluşmuştur.
- **Perifitonca** zengin kesimlerde **kemirici** canlılar gelişmiştir.
- Ayrıca **Odonat** larvalarına, sucul **Coleoptera** ve diğer **Insecta** üyelerinin **larvalarına** rastlanır.

Abramis Zonu (*Abramis brama*)

- Vadi tabanında veya ovalarda, nehir sularının **yavaş** aktığı **sakin** kesim ***Abramis brama*** zonedur.
- Bu zon, **gölcük**teki yaşam koşullarına sahiptir.
- Suları, yaz aylarında **oldukça fazla ısınır** ve **bulanıktır**.
- Yüzey suyunda **çok**, dip kısmında ise **çok az** çözülmüş oksijen içerir.

- Taban bölgesi **kumlu** ve çoğunlukla **çamurumsudur**.
- Akarsuyun kıyısında çok miktarda **sucul bitki** bulunur ve bu alanlarda yukarı bölgelerden erozyonla taşınan askıda katı maddelerin **sedimentasyonu** söz konusudur.
- Bitkisel üretimin esasını sudaki **fitoplankton** oluşturur.
- Makroskobik bitki örtüsü **göllerdeki** gibidir.

- Tipik balık türü ***Abramis brama***'dır.
- Ayrıca, ***Cyprinus carpio***, ***Tinca tinca***, ***Alburnus alburnus***, ***Rutilus rutilus***, ***Chondrostoma nasus***, ***Anguilla anguilla***, ***Sander lucioperca*** ve ***Perca fluviatilis*** gibi balıklara da rastlanır.
- ***Abramis*** zonunda **besin miktarı bol** olduğu için predatör balıklardan ***Perca*** türleri ***Barbus*** zonuna oranla burada **daha fazla** bulunurlar.
- Ekonomik değeri yüksek olan ***Silurus glanis*** (Yayın Balığı)'de bu zonda yaşar.